

Rijksoverheid

Naša vízia Európy

Názory, nápady a odporúčania

Témy

- Hodnoty a práva, právny štát, bezpečnosť
- Silnejšie hospodárstvo, sociálna spravodlivosť a zamestnanosť
- Európska demokracia
- Digitálna transformácia
- Vzdelávanie, kultúra, mládež a šport

3. decembra 2021

Tento dokument je prekladom správy s názvom Naša vízia Európy: názory, nápady a odporúčania (Onze kijk op Europa; meningen, ideeën en aanbevelingen), ktorej holandská verzia bola uverejnená 3. decembra 2021 na stránke www.kijkopeuropa.nl. Tento preklad je zjednodušenou verziou, v ktorej bola na účely prekladu odstránená pôvodná úprava (ilustrácie a iné grafické prvky).

Naša vízia...

Zhrnutie správy: prehľad všetkých odporúčaní

Prostredníctvom dialógu s občanmi s názvom Vízia Európy sme zozbierali názory a nápady holandských občanov týkajúce sa budúcnosti Európy. Na základe toho sa Európskej únii predložili tieto odporúčania týkajúce sa prvých piatich tém.

Hodnoty a práva, právny štát, bezpečnosť

Je dôležité, aby EÚ chránila právny štát. Zároveň si obyvatelia Holandska myslia, že by sa mali zohľadniť rôzne tradície a kultúry v Európe. Hoci spolupráca v rámci EÚ môže mať viacero rôznych výhod, mala by priniesť pridanú hodnotu pre všetky zainteresované strany. Platí to aj pre výmenu informácií v oblasti bezpečnosti. Výmena informácií o všetkom a s každým by rýchlo znížila efektívnosť spolupráce.

1. Zabezpečiť, aby sa každý mohol cítiť slobodne a bezpečne
2. Rozšíriť EÚ, len ak to prináša pridanú hodnotu
3. Spolupracovať, najmä v boji proti medzinárodnej trestnej činnosti a terorizmu

Silnejšie hospodárstvo, sociálna spravodlivosť a zamestnanosť

Obyvatelia Holandska vidia mnoho možností, ako posilniť európske hospodárstvo. Nie vždy je však možné porovnávať krajiny navzájom. Najmä daňový systém by mal byť spravodlivejší a jasnejší. Ako Európa by sme sa mali viac zamerať na naše silné stránky, ako sú kvalita a rozmanitosť. V tejto súvislosti môžu členské štáty EÚ spolupracovať na zabezpečení rovnakých príležitostí na európskom trhu práce.

1. Zohľadniť podobnosti a rozdiely
2. Viac využívať silné stránky Európy
3. Vytvoriť spravodlivý a jasný daňový systém
4. Zabezpečiť, aby sa na nikoho nezabudlo

Európska demokracia

Hoci obyvatelia Holandska nemusia vedieť všetko o EÚ, chcú väčšiu transparentnosť a prehľad. Napríklad pohľady iných členských štátov EÚ môžu pomôcť vytvoriť širší obraz. Obyvatelia Holandska sa okrem toho domnievajú, že EÚ by sa mala zapájať do dialógu s občanmi častejšie a potom podľa možnosti priebežne. Je dôležité nielen zohľadniť rôzne záujmy, ale aj zabezpečiť, aby sa rozhodnutia prijímali rýchlejšie ako v súčasnosti.

1. Poskytnúť širší pohľad na Európu
2. Nájsť nové a stále spôsoby, ako si vypočuť občanov
3. O rozhodnutiach informovať jasnejšie a transparentnejšie
4. Zabezpečiť rýchlejšie riešenie problémov

Digitálna transformácia

Spoločnosť je čoraz viac závislá od internetu a veľké technologické spoločnosti majú čoraz väčší vplyv. Toto niekedy vyvoláva v obyvateľoch Holandska obavy. Bolo by preto užitočné, keby EÚ vypracovala európske pravidlá a normy v oblasti ochrany súkromia. Takéto pravidlá a normy by potom mali byť zrozumiteľné a použiteľné pre všetkých. Obyvatelia Holandska uprednostňujú podporu a informácie od svojej vlády vo svojom vlastnom jazyku.

1. Zabezpečiť rýchle, bezpečné a stabilné internetové pripojenie všade
2. Stanoviť jasné pravidlá a normy pre internetové spoločnosti
3. Kombinovať pravidlá ochrany súkromia s praktickým vykonávaním a vysvetlením

Vzdelávanie, kultúra, mládež a šport

Mladí ľudia študujúci v zahraničí by sa mohli dozvedieť viac o svojej hostiteľskej krajine ako v súčasnosti. A krajiny s nižšou úrovňou znalostí by nemali dovoliť únik mozgov, keď všetky talenty odchádzajú do zahraničia. Obyvatelia Holandska vnímajú témy ako kultúra a neetické praktiky v športe viac ako záležitosť jednotlivých členských štátov. A pripisujú veľkú hodnotu tomu, aby občania mohli komunikovať v jazykoch svojej krajiny. Vo všeobecnosti by každý v Európe predovšetkým mal mať pocit, že môže byť sám sebou.

1. Nabádať študentov, aby študovali v zahraničí, pristupovať však k tomu rozumne
2. Ponechať záležitosti, ako sú kultúra a šport v prvom rade na členské štáty
3. Zabezpečiť, aby sa Európania lepšie poznali a rešpektovali

Úvod

Dialóg s občanmi s názvom Vízia Európy od 1. septembra do polovice novembra umožnil všetkým obyvateľom Holandska podeliť sa o svoje názory a nápady týkajúce sa budúcnosti Európy. Holandsko predkladá Európskej únii (EÚ) odporúčania, ktoré vyplynuli z tohto dialógu, spolu so získanými názormi a nápadi. Táto správa sa zameriava na prvých päť tém. Ďalšími štyrmi témami sa bude zaoberať nadväzujúca správa začiatkom roka 2022.

O iniciatíve Vízia Európy

EÚ chce vedieť, čo si jej obyvatelia myslia o Európe. Na tento účel zorganizovala EÚ Konferenciu o budúcnosti Európy. Názory a nápady obyvateľov celej EÚ sa napokon premietnu do budúcich plánov pre Európu. V rámci tejto konferencie organizuje Holandsko národný dialóg s občanmi s názvom Vízia Európy.

Vízia Európy bola spustená 1. septembra formou online zberu názorov a nápadov prostredníctvom prieskumu, na ktorom sa zúčastnila reprezentatívna skupina. S cieľom lepšie pochopiť počiatočné poznatky získané z tohto prieskumu a formulovať konkrétne odporúčania sme zorganizovali tematické online dialógy. Dialógy boli otvorené pre každého, kto sa chcel zapojiť. Potom sme sa vybrali po celej krajine, aby sme sa porozprávali s mladými ľuďmi a inými skupinami (ktoré je ťažšie osloviť).

Od žiakov, cez študentov vyšších stredných odborných škôl a študentov univerzít po poľnohospodárov, migrantov až samotného ministra.

V októbri a novembri sa uskutočnilo celkovo osem online tematických dialógov s priemerným počtom 30 účastníkov. Zorganizovali sme tiež jeden online tematický dialóg a sedem tematických dialógov v teréne s rôznymi skupinami obyvateľov Holandska. Napríklad sme hovorili s tureckou komunitou v Schiedame a navštívili sme dobrovoľníkov z nadácie Piëzo v Zoetermeer. Na poslednom podujatí sa po dialógu zúčastnil aj minister zahraničných vecí Ben Knapen. Minister sa s účastníkmi rozprával o dialógu a názoroch na budúcnosť Európy. Napokon sme zorganizovali šesť stretnutí s rôznymi skupinami mladých ľudí. Napríklad sme navštívili strednú školu v Helmonde, inštitút stredného odborného vzdelávania v Doetinche a Univerzitu v Leidene.

„Pri kávičke s kolegami vždy rád poviem svoj kritický názor. Preto som si toto podujatie nechcel nechať ujsť.“

Účastník tematického dialógu

O tejto správe

Na základe názorov a nápadov, ktoré sme zozbierali v uplynulých mesiacoch, sa EÚ predložili odporúčania obyvateľov Holandska. Rozhovory, ktoré sa uskutočnili medzi obyvateľmi Holandska, viedli k zaujímavým diskusiám a inovačným myšlienkam. Návrhy sa predložili aj prostredníctvom panelového prieskumu a otvoreného výskumu. Niektoré z týchto nápadov sú zahrnuté v tejto správe. Obsah tejto správy tak predstavuje hlas Holandska: našu víziu Európy.

Samozrejme, tak ako existujú rozdiely medzi európskymi krajinami a občanmi, ani v Holandsku nemáme vždy na všetko rovnaký názor. Práve tieto rozdiely sú však veľmi užitočné a sú dôležitou črtou demokracie. Odporúčania vyplývajú z najviac zastúpených názorov a nápadov účastníkov iniciatívy Vízia Európy. Opisujeme aj obavy, myšlienky a pocity, ktoré sú menej bežné, ale ktoré nás počas dialógov a online prieskumu zaujali.

„Bolo skvelé diskutovať o veciach s ľuďmi s opačnými názormi (za a proti) v malých skupinách. Veľmi sa to líšilo od spôsobu, akým sa o veciach často diskutuje na sociálnych médiách.“

Účastník tematického dialógu

Pre Konferenciu o budúcnosti Európy sa určilo deväť tém. Tieto témy sú tiež stredobodom holandského dialógu s občanmi s názvom Vízia Európy. V októbri sme uverejnili priebežnú správu obsahujúcu počiatočné poznatky a nadväzujúce otázky na základe panelového prieskumu. V druhej správe opisujeme názory, nápady a odporúčania týkajúce sa prvých piatich tém plenárneho zasadnutia konferencie v decembri. Ďalšia správa, ktorá sa bude zaoberať zostávajúcimi štyrmi témami, bude uverejnená v polovici januára.

Táto správa – december 2021

- Hodnoty a práva, právny štát, bezpečnosť
- Silnejšie hospodárstvo, sociálna spravodlivosť a zamestnanosť
- Európska demokracia
- Digitálna transformácia
- Vzdelávanie, kultúra, mládež a šport

Ďalšia správa – január 2022

- Zmena klímy a životné prostredie
- Migrácia
- Zdravie
- EÚ vo svete

Ďalšie kroky

Na Konferencii o budúcnosti Európy sa sústreďujú nápady, názory a odporúčania všetkých obyvateľov EÚ. Na zasadnutiach sa bude diskutovať nielen o výsledkoch všetkých národných dialógov s občanmi, ale aj o výsledkoch iných iniciatív v rámci konferencie. Existujú napríklad aj európske panelové diskusie občanov a všetci občania EÚ (vrátane holandských občanov) majú prístup k európskej digitálnej platforme.

„Je dobré, že EÚ prišla s touto iniciatívou. Dúfam, že sa s tými výsledkami aj niečo urobí.“

Účastník tematického dialógu

Konferencia sa skončí na jar 2022. Holandsko potom vypracuje záverečnú správu o dialógu s občanmi: dokument zahŕňajúci túto správu a nasledujúcu správu (týkajúcu sa zostávajúcich tém). Konferencia vypracuje odporúčania pre svoje predsedníctvo: predsedu Európskeho parlamentu, predsedu Rady ministrov a predsedníčku Európskej komisie. Zaviazali sa preskúmať spôsoby, ako nadviazať na odporúčania. Pre holandskú vládu sú výsledky cenným príspevkom aj z hľadiska formovania politiky krajiny vo vzťahu k EÚ.

Program do jari 2022 možno zhrnúť takto:

Harmonogram

Vízia Európy

1. 9.	12. 10.	22. – 23. 10.	15. 11.	17. – 18. 12.	21. – 22. 1.	22. – 24. 4.		
Zber nápadov online								
	Tematické dialógy							
		Priebežné výsledky (priebežná správa)		Priebežná správa o témach týkajúcich sa hospodárstva a demokracie	Priebežná správa o témach týkajúcich sa klímy a EÚ vo svete	Záverečná správa „Naša vizia Európy“		
		↓		↓	↓	↓		
		Zasadnutie konferencie		Zasadnutie konferencie	Zasadnutie konferencie	Koniec konferencie	→	Odporúčania pre predsedov • Európskeho parlamentu • Európskej komisie • Rady ministrov
				↑	↑	↑		
	Ďalšie názory a nápady týkajúce sa budúcnosti Európy:							
dialógy s občanmi				európske panelové diskusie občanov		európska digitálna platforma (aj pre holandských občanov)		

Štruktúra tejto správy

Táto správa sa zameriava na prvých päť tém. Pri každej z tém uvádzame:

- Odporúčania vychádzajúce zo všetkých súčastí dialógu s občanmi
- Dojmy z názorov, nápadov a diskusií v rámci (online a prezenčných) tematických dialógov a návrhy z online prieskumu, vyjadrené slovne a v obrázkoch.

Na konci správy sa nachádza vyhlásenie o zodpovednosti.

Hodnoty a práva, právny štát, bezpečnosť

EÚ monitoruje právny štát vo všetkých krajinách EÚ a snaží sa zabrániť nerovnostiam v EÚ. Usiluje sa tiež chrániť všetkých Európanov pred terorizmom a trestnou činnosťou. Na dosiahnutie tohto cieľa prijíma EÚ opatrenia a pravidlá a krajiny EÚ úzko spolupracujú.

Ako sa nato pozerá Holandsko?

Odporúčania – náš názor na bezpečnosť a právny štát

68 % obyvateľov Holandska považuje bezpečnosť a právny štát za dôležité a domnieva sa, že EÚ by mala riešiť tieto otázky.

1. Zabezpečiť, aby sa každý mohol cítiť slobodne a bezpečne

78 % obyvateľov Holandska si myslí, že je dôležité, aby EÚ chránila právny štát a naše základné práva a slobody. Za dôležitú považujeme aj ochranu práv spotrebiteľov: veľká väčšina je spokojná s tým, že v EÚ uvádzajú výrobcovia vo všetkých krajinách na obaloch rovnaké informácie. Mnohí obyvatelia Holandska si však myslia, že EÚ by mala zohľadňovať rozdiely v tradíciách a kultúrach (správy vecí verejných) v Európe. Aj preto, že v opačnom prípade je ťažké efektívne spolupracovať. Predovšetkým považujeme za dôležité, aby sa všetci v Európe cítili slobodne a bezpečne. To zahŕňa strechu nad hlavou a prístup k vzdelávaniu a starostlivosti. Ako aj vedomie, že výrobky v európskych obchodoch sú vždy bezpečné.

2. Rozšíriť EÚ len vtedy, ak to prinesie pridanú hodnotu

44 % obyvateľov Holandska si myslí, že EÚ by nemala prijímať ďalšie krajiny. Na druhej strane 25 % obyvateľov je za rozšírenie. Už súčasné členské štáty majú rozdielne názory. Mnohí obyvatelia Holandska sa domnievajú, že najprv by sme si mali vyriešiť toto. A ak pristúpia ďalšie krajiny, musia byť tiež skutočne schopné splniť naše podmienky. Teraz aj v budúcnosti. Mnoho obyvateľov Holandska si myslí, že rozšírenie by malo priniesť pridanú hodnotu aj pre existujúce členské štáty. Okrem toho si myslíme, že existujú aj iné spôsoby spolupráce národov v oblasti bezpečnosti a stability. Niekedy nás napríklad znepokojuje vplyv Ruska na krajiny na východnej hranici EÚ. Je dôležité, aby sa EÚ touto otázkou zaoberala.

„Rozšírenie by nemalo byť o nákladoch a prínosoch, ale o vízii stability.“

3. Spolupracovať predovšetkým v boji proti medzinárodnej trestnej činnosti a terorizmu

68 % obyvateľov Holandska si myslí, že bezpečnostné služby krajín EÚ by si mali navzájom vymieňať informácie. Zároveň sa však domnievame, že je dôležité, aby si krajiny zachovali právo rozhodovať o tom, aké informácie si chcú alebo nechcú vymieňať. Výmena informácií o všetkom a s každým by rýchlo znížila efektívnosť spolupráce. V súčasnosti je EÚ taká veľká, že musíme kriticky hodnotiť, kedy je/nie je vhodné vymieňať si citlivé informácie. Chceme si zachovať istotu, že naše súkromie je chránené. Myslíme si, že najväčší zmysel má spolupráca v boji proti závažnej a medzinárodnej trestnej činnosti, ako je počítačová kriminalita, obchodovanie s drogami a terorizmus.

„Ak v Holandsku prejdete na červenú, skutočne o tom nepotrebuje vedieť v Španielsku.“

Diskusie a nápady online a osobne

„Keď potrestáte krajinu, ktorá nedodríava pravidlá, sú to práve najchudobnejší ľudia v tej krajine, ktorí trpia ako prví. Preto si myslím, že je lepšie sa porozprávať ako trestať.“

„Najprv sa uistite, že súčasný klub je stabilný. A až potom začnite uvažovať o rozšírení.“

„Môžeme tiež kritizovať náš vlastný právny štát. Ani ten nie je dokonalý.“

NÁPAD: „Stanoviť prísne pravidlá bezúhonnosti pre politikov v celej Európe, aby sa zabránilo ich príliš ľahkému ovplyvňovaniu.“

NÁPAD: „Zvýšiť spoluprácu medzi políciou a súdnictvom v krajinách EÚ.“

Študenti vyššej SOŠ v Doetinche: „Ak chcete byť v EÚ, musíte dodržiavať pravidlá“

Na strednej škole *Graafschap College* v Doetinche diskutovalo asi 20 študentiek a študentov odboru zdravotná sestra o tom, čo považujú za najväčšie výhody EÚ: slobodný trh, spoločnú menu euro a to, že ako Európania môžu bez problémov žiť a pracovať v iných krajinách EÚ. „A že sa krajiny EÚ môžu navzájom podporovať. Spolu sú silnejšie“, povedal jeden zo študentov. Diskutovalo sa aj o význame pravidiel. Ak krajiny nedodríavajú pravidlá, často je ťažké ich prísne trestať. Podľa študentov by sa to mohlo zjednodušiť. Jeden zo študentov spomenul odradzujúci účinok. „Ak sú sankcie prísne, iné krajiny vidia aj to, čo sa môže stať, ak nehráte podľa pravidiel.“

Indicko-surinamská komunita v Utrechte: „Niekedy chýba dôvera v právny štát“

„*Stichting Asha*“ je indicko-surinamská dobrovoľnícka organizácia v Utrechte. Jedna diskusia, ktorú viedli účastníci v rámci tematického dialógu, sa týkala významu práv občanov: právo na strechu nad hlavou, ale napríklad aj právo nebyť diskriminovaný. Dobrovoľníci, ktorí sa zúčastnili diskusie, uviedli, že by mali existovať pravidlá na ochranu práv všetkých európskych občanov. V súčasnosti nie je vždy jasné, o čom sa rozhoduje v Holandsku a o čom sa rozhoduje na európskej úrovni. To niekedy sťažuje dôveru v orgány verejnej moci. A to aj preto, lebo orgány verejnej moci sa niekedy mýlia. „Dalo by sa povedať, že štát by mal obhajovať, ale niekedy to pokazí, ako napríklad v tom škandále s prídavkami na deti“, povedal jeden z účastníkov. „EÚ by mala zabezpečiť, aby sa pravidlá skutočne dodržiavali,“ povedal iný.

Silnejšie hospodárstvo, sociálna spravodlivosť a zamestnanosť

Malé a stredné podniky sú chrbticou hospodárstva EÚ. EÚ preto chce, aby krajiny EÚ spolupracovali na plánoch obnovy, aby sme mohli z pandémie vyjsť ekonomicky silnejší. Z dlhodobého hľadiska je cieľom EÚ, aby európske hospodárstvo bolo zdravšie, ekologickejšie a digitálnejšie. Ako sa nato pozerá Holandsko?

Odporúčania – naša vízia pre hospodárstvo a zamestnanosť

61 % obyvateľov Holandska považuje hospodárstvo a zamestnanosť za dôležité a domnieva sa, že EÚ by mala riešiť tieto otázky.

1. Zohľadniť podobnosti a rozdiely

71 % obyvateľov Holandska si myslí, že EÚ by mala zabezpečiť, aby podniky viac spolupracovali na posilnení európskeho hospodárstva. Len málo z nich si však myslí, že podnikom by sa malo poskytnúť viac finančných prostriedkov EÚ. Predovšetkým si myslíme, že spolupráca by mohla byť efektívnejšia. Rôzne spoločnosti investujú do tej istej novej technológie, niekedy aj z verejných zdrojov. Ak by sme mali európsku víziu hospodárstva, mohli by sme tieto peniaze vynakladať efektívnejšie. Samozrejme, stále by sa mali zohľadňovať rozdiely medzi jednotlivými krajinami.

„Poľnohospodárstvo v Holandsku je také moderné. Vlastne sa nedá porovnávať s poľnohospodárstvom v iných krajinách.“

2. Viac využívať silné stránky Európy

Obyvatelia Holandska sa domnievajú, že existuje mnoho príležitostí na posilnenie európskeho hospodárstva, treba sa však rozhodnúť. Preto si myslíme, že EÚ by sa mala sústrediť na využívanie svojich silných stránok. Nazdávame sa napríklad, že Európa je dobrá v oblasti digitalizácie, udržateľnosti a infraštruktúry. A čo je možno ešte dôležitejšie: kvalita a rozmanitosť sú synonymom Európy. Práve preto, že sme rozmanitý kontinent s rôznymi názormi a nápadmi, by sme mali využiť oveľa širší potenciál, nielen ten ekonomický. Takto sa Európa môže napríklad odlišiť od čínskej ekonomiky.

3. Vytvoriť spravodlivý a jasný daňový systém

82 % obyvateľov Holandska si myslí, že krajiny EÚ by mali spolupracovať s cieľom zabezpečiť, aby všetky podniky v EÚ platili svoj spravodlivý podiel daní. Vráťane veľmi veľkých spoločností. Niektoré z nich sa sťahujú do iných krajín len preto, že tam môžu platiť nižšie dane. EÚ by s tým mala niečo robiť, napríklad zaviesť minimálnu sadzbu pre všetky krajiny. Na druhej strane si myslíme, že zdaňovanie je záležitosťou jednotlivých krajín, ktoré majú svoje ciele a podmienky. Celkovo považujeme zdaňovanie za komplikovaný problém. A preto by sme privítali lepší daňový systém, ktorý by bol spravodlivý a jasný pre všetkých v Európe.

„Uhorky by mali byť všade rovné, ale daňové pravidlá sa môžu líšiť. Nie je to šialené?“

4. Zabezpečiť, aby sa na nikoho nezabudlo

71 % obyvateľov Holandska si myslí, že EÚ by mala prispieť k väčšej tvorbe pracovných miest. Myslíme si, že niektoré skupiny, ako sú mladí ľudia a ľudia, ktorí nie sú na trhu práce, si zasluhujú osobitnú pozornosť. Mohlo by sa im pomôcť prostredníctvom grantov pre podniky, ale aj poskytnutím dodatočnej podpory zamestnávateľom a pracovníkom. Napríklad im poskytovať poradenstvo alebo inú, veľmi praktickú pomoc. Niekedy môže byť takáto podpora zorganizovaná efektívnejšie v rámci EÚ a niekedy je skôr záležitosťou

samotných členských štátov. V konečnom dôsledku by krajiny EÚ mali spoločne zabezpečiť rovnaké príležitosti na európskom trhu práce.

Diskusie a nápady online a osobne

„Zrýchliť automatizáciu v Európe, aby sa tovar, ktorý teraz prichádza z Číny, opäť vyrábal tu.“

„Brať vážne bitcoinovú revolúciu a iné kryptomeny. Ľudia, ktorí s nimi obchodujú, sú znevažovaní ako osoby, ktoré sa vyhýbajú daňovým povinnostiam, hoci takéto technológie blockchain sú budúcnosťou.“

„Akciónári nie sú jediné zainteresované strany v európskej ekonomike. Bez pracovníkov nemôžete robiť nič.“

„Európa musí urobiť viac pre ľudí so zdravotným postihnutím. Momentálne je pre nich príliš ťažké nájsť si vhodné pracovné miesto.“

„Veľa európskych pravidiel je zložitých a neustále sa menia. Podnikom sa potom ťažšie inovuje.“

„Keď moja spoločnosť potrebovala stavebné práce, môj miestny dodávateľ mohol ľahko začať pracovať oveľa skôr. Ja som však najprv musel vypísať výzvu na európske verejné obstarávanie. Taká ošlara.“

Účastníci online dialógu: „Čo si myslíme o veľkých podnikoch?“

O rastúcej moci veľkých podnikov sa diskutovalo v rámci jedného z tematických dialógov. Niektorí diskutujúci by si želali, aby EÚ zaujala v tejto otázke prísnejší postoj – pretože podniky niekedy dosahujú obrovské zisky, ale platia z nich nízke dane vďaka prefíkaným daňovým kľúčkám. Iní účastníci diskusie uviedli, že veci treba vidieť v perspektíve: takéto spoločnosti vytvárajú veľa pracovných miest a sú prospešné pre národné hospodárstvo. „Nemali by ste ich odohnať“, povedal jeden z účastníkov. „Krajiny EÚ by mali dať hlavy dokopy“, navrhol ďalší. „Veľké spoločnosti môžu krajiny rozoštvávať proti sebe. Musíme byť preto ako EÚ jednotnejší.“

Poľnohospodári podporujúci prírodu: „Stanoviť ciele, nie obmedzenia.“

BoerenNatuur je združenie poľnohospodárskych družstiev. Skupina členov tohto združenia debatovala okrem iného o európskych nariadeniach pre poľnohospodárov. Na jednej strane si myslia, že EÚ je dobrá vec, napríklad preto, že uľahčuje vývoz do iných krajín. Na druhej strane sa domnievajú, že jej politika by často mohla byť jasnejšia. „Čoraz viac však nachádzame zhodu,“ uviedol jeden z účastníkov. Najmä postupy by sa dali zlepšovať: ešte stále sú často veľmi byrokratické a časovo náročné. Jeden z účastníkov uviedol, že nariadenia by predovšetkým nemali byť príliš podrobné. „Namiesto toho stanovte jasné ciele, ako je napríklad čistá voda. A my sa môžeme sami rozhodnúť, aké široké majú byť kanály.“

Európska demokracia

EÚ nabáda Európanov, aby hlasovali, a chce tiež zapojiť občanov EÚ do európskeho rozhodovania a politiky mimo obdobia volieb. EÚ tiež prijíma iniciatívy na posilnenie demokracie, ako je napríklad akčný plán zameraný na slobodné a spravodlivé voľby a slobodnú tlač. Ako sa nato pozerá Holandsko?

Odporúčania – naša vízia európskej demokracie

60 % obyvateľov Holandska považuje európsku demokraciu za dôležitú tému a domnieva sa, že EÚ by mala zohrávať svoju úlohu.

1. Poskytovať širší pohľad na Európu

Obyvatelia Holandska si všimli, že médiá sa Európe často venujú len vtedy, keď nastane kríza. O každodenných rozhodnutiach nie je veľmi počuť. Ako občania nepotrebujeme vedieť všetko, ale ak by sme videli jasnejší celkový obraz, pomohlo by nám to vytvoriť si rozumné názory. Bolo by napríklad zaujímavé vypočuť si častejšie názory iných krajín na EÚ. Médiá a vzdelávanie tu môžu zohrávať dôležitú úlohu. Napriek tomu musia byť médiá stále schopné prijímať vlastné rozhodnutia, keďže obyvatelia Holandska prisudzujú slobode tlače v našej demokracii veľký význam.

„Často počúvame o EÚ len v čase krízy. To vyvoláva negatívne vnímanie Európy.“

2. Nájsť nové a stále spôsoby, ako načúvať občanom

51 % obyvateľov Holandska si myslí, že EÚ nie je dostatočne v kontakte so spoločnosťou. Okrem toho sa domnievajú, že EÚ by sa mala zapájať do dialógu s občanmi častejšie a podľa možnosti priebežne. Preto obyvatelia Holandska považujú Konferenciu o budúcnosti Európy za dobrú iniciatívu. Referendá môžu byť tiež cenným nástrojom, ale názory obyvateľov Holandska na ne sa rozchádzajú. Niektoré témy si môžu vyžadovať odborné znalosti. Komunikácia s občanmi by nikdy nemala byť len formálnym procesom. Považujeme za dôležité, aby sme boli braní vážne.

3. O rozhodnutiach informovať jasnejšie a transparentnejšie

Obyvateľom Holandska sa Európa niekedy zdá veľmi zložitá. Všetci nemajú rovnaký prehľad o súvislostiach. EÚ by to mala viac zohľadniť. Chceme, aby EÚ bola transparentnejšia a aby sa dalo ľahšie orientovať v nových krokoch. Svoju úlohu tu zohráva aj holandská vláda. Mnohí obyvatelia Holandska sa zaujímajú o európske rozhodnutia, ale oficiálne kanály sú ťažko dostupné alebo príliš zložené. Každý má tiež rôzne záujmy a potreby. Takisto by mala existovať možnosť vybrať si, o ktorých témach sa chce človek dozvedieť viac. Mladí ľudia sa často zaujímajú o Európu, ale napríklad na svojich účtoch na sociálnych médiách o nej veľa nevidia.

„Keď som bol na dovolenke v Maďarsku, videl som pri novovysadenom lese veľký oznam: „Umožnila EÚ.“ Môj postoj k Európe je skeptický, ale vtedy som cítil určitú hrdosť.“

4. Riešiť problémy rýchlejšie

Pre obyvateľov Holandska je veľmi ťažké pochopiť, ako funguje európska demokracia, no často sa zdá, že rozhodovanie EÚ je veľmi pomalé. V európskych voľbách väčšinou vidíme spojenectvá medzi národnými stranami. Možno existujú aj iné spôsoby riešenia európskych záujmov? Približne tretina obyvateľov Holandska sa domnieva, že vo voľbách do Európskeho parlamentu by malo byť možné voliť zahraničných kandidátov. Približne rovnaký počet obyvateľov Holandska s tým nesúhlasí. Najdôležitejšie je, aby sa v dostatočnej miere zohľadnili rôzne záujmy. A aby sa problémy riešili rýchlejšie ako v súčasnosti.

„Chcem, aby som sa vo voľbách mohol s niekým identifikovať, a chcem vedieť, čo daný človek presadzuje. Nemusí to byť Holanďan.“

Diskusie a nápady online a osobne

„Odstráňte právo veta jednotlivých krajín. Rozhodnúť by mala väčšina.“

„Vytvorte špecializované skupiny občanov pre dôležité rozhodnutia, možno aj na povinnom alebo čiastočne povinnom základe, ako sú poroty v USA.“

„Zaistite, aby sa politici a úradníci EÚ pravidelne stretávali s ľuďmi na miestnej úrovni a aby nežili len v bruselskej bubline.“

NÁPAD: „Myslím si, že všetky spravodajské relácie by mali venovať niekoľko minút európskym záležitostiam. Alebo prečo nezačať vysielat denný alebo týždenný spravodajský program zameraný na Európu?“

NÁPAD: „Možno by sa európski politici mali častejšie objavovať v televíznych programoch.“

„Ako mladý človek som o Európe nečítal takmer nič. Európa ma zaujíma, ale nechcem nato vynakladať veľa času.“

Mladí ľudia z „Coalitie-Y“ v Utrechte: Diskusia o usporadúvaní referend

Členovia skupiny mládežníckych organizácií Coalitie-Y viedli živú diskusiu o využívaní referend. Oponenti spomenuli nebezpečenstvo jednoduchých otázok, na ktoré možno odpovedať „áno“ alebo „nie“, keďže problémy sú často oveľa zložitejšie. Jeden z účastníkov uviedol: „Môžeme hlasovať za EÚ a byť volení. Referendami sa tieto možnosti oslabujú.“ Zástancovia uviedli, že referendá sú dobrý spôsob, ako zistiť, čo si občania myslia: môžu určiť smerovanie. Referendá by mohli prispievať aj k všeobecnému povedomiu o EÚ: aké návrhy sú na programe a aké rozhodnutia by sa mali prijať.

Dobrovoľníci z občianskej spoločnosti: „Krajiny sa musia navzájom lepšie pochopiť.“

Nadácia Piëzo v meste Zoetermeer spája dobrovoľníkov, ktorí prispievajú k spoločnosti rôznymi spôsobmi. Účastníci tematického dialógu vyjadrili znepokojenie nad rastúcimi rozdielmi v Európe. Týka sa to napríklad názorov krajín na komunitu LGBTIQ osôb. Ak si krajiny navzájom nerozumejú, spolupráca je zložitá. „Preto je dôležité, aby sa lepšie spoznali“, povedal jeden účastník. „V súčasnosti jednoducho nevieme, ako zmýšľajú ľudia v iných krajinách. Nedostatočne chápeme kultúru a prostredie, z ktorého pochádzajú iní ľudia. Pritom je to dôležité na to, aby sme spolu prijímali správne rozhodnutia.“

Digitálna transformácia

V našom online svete sú čoraz vyššie požiadavky na internetové pripojenie, bezpečnosť a súkromie. EÚ cíti určitú zodpovednosť v tejto oblasti a je odhodlaná zabezpečiť, aby sa v digitálnej spoločnosti na nikoho nezabudlo. EÚ investuje aj do digitálnych riešení sociálnych otázok. Ako sa nato pozerá Holandsko?

Odporúčania – naša vízia pre online svet

45 % obyvateľov Holandska považuje online svet za dôležitú otázku, ktorou by sa EÚ mala zaoberať.

1. Zabezpečiť všade rýchle, bezpečné a stabilné internetové pripojenie

61 % obyvateľov Holandska si myslí, že EÚ by mala zabezpečiť, aby mal každý v Európe prístup k rýchlemu a stabilnému internetovému pripojeniu. Všetci si uvedomujeme, že internet zohráva v našom živote čoraz významnejšiu úlohu. Digitálne vzdelávanie je súčasťou života našich detí. Komunikácia na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni čoraz viac prebieha online. Značná autonómia internetu nás niekedy znepokojuje. Preto si mnohí obyvatelia Holandska myslia, že EÚ by mala investovať do tejto oblasti za predpokladu, že investície budú efektívne. Ochrana pred internetovou trestnou činnosťou je podľa nášho názoru najdôležitejšou otázkou, ktorú treba riešiť na európskej úrovni. Na boj proti internetovej trestnej činnosti sa však treba zamerať aj na vnútroštátnej úrovni.

„Ak si predstavím kybernetický útok na naše hrádze, cítim sa veľmi zraniteľný.“

2. Stanoviť jasné pravidlá a normy pre internetové spoločnosti

75 % obyvateľov Holandska si myslí, že EÚ by mala zabezpečiť, aby boli nákupy cez internet rovnako bezpečné vo všetkých krajinách EÚ. Takmer všetci z nás častejšie nakupujú v zahraničí a zdieľajú pri tom citlivé údaje, čo niekedy vyvoláva pocit ohrozenia. Ťažko vedieť, ktorým webovým stránkam možno dôverovať. Bolo by dobré, keby EÚ vypracovala európske pravidlá a normy v oblasti ochrany súkromia, ktoré by boli zrozumiteľné pre všetkých. Často nás znepokojuje aj moc, ktorou disponujú veľké internetové spoločnosti. Máme pocit, že určitú zodpovednosť za rozumné narábanie s našimi údajmi nesieme sami, no tiež si myslíme, že EÚ môže v tejto oblasti zohrávať úlohu. Krajiny EÚ musia spolupracovať, aby zabezpečili, že spoločnosti, ako sú napríklad Google a Facebook, nebudú mať priveľkú moc.

„Malá krajina veľa nezmôže proti globálnemu aktérovi, akým je Facebook.“

3. Kombinovať pravidlá ochrany súkromia s praktickým vykonávaním a vysvetľovaním

Po prijatí všeobecného nariadenia o ochrane údajov (GDPR) vedia obyvatelia Holandska, že všetky krajiny musia dodržiavať rovnaké zákony a nariadenia o ochrane súkromia. Sme radi, že sa môžeme spoľahnúť na tieto právne predpisy, pretože súkromie je pre nás dôležité. Niektorí obyvatelia Holandska si myslia, že tieto pravidlá niekedy zachádzajú príďaleko alebo nie sú logické. Okrem toho z nich vyplýva veľa práce pre zamestnávateľov. Myslíme si tiež, že je potrebné venovať väčšiu pozornosť praktickému vykonávaniu právnych predpisov v oblasti ochrany súkromia, aby mali občania a podniky väčšiu podporu a viac usmernení. Toto je podľa nás úloha hlavne členských štátov. Problémy alebo otázky týkajúce sa súkromia sa najlepšie riešia s orgánmi našej krajiny a v našom vlastnom jazyku.

Diskusie a nápady online a osobne

NÁPAD: „Stanoviť prísnejšie podmienky pre programátorov a podniky a zakázať rizikové programovacie jazyky.“

„Poskytnúť bezplatný európsky antivírusový softvér na vytvorenie európskeho firewallu.“

„Keď prekročím hranice do Nemecka, môj mobilný telefón náhle stratí pripojenie k sieti. To by sa už predsa nemalo stávať.“

„Pomocou našich iPhonov nás môžu sledovať všade. To je aj naša chyba.“

„Je nepraktické vyplňať v každej krajine iný typ formulára na ochranu súkromia.“

NÁPAD: „Vytvoriť európsku internetovú políciu. Očividne je to oblasť, v ktorej by EÚ mala pôsobiť.“

Účastníci online dialógu: „Je v našom záujme, aby sme všade mali dobrý prístup na internet“

Počas jedného tematického dialógu prebehla zaujímavá diskusia o úlohe EÚ v online svete. Všetci účastníci sa zhodli na tom, že je dôležité mať dobré internetové pripojenie v celej Európe. Má to však byť úlohou EÚ? Niekoľko účastníkov diskusie sa domnievalo, že ide najmä o úlohu pre jednotlivé členské štáty. Ďalší diskutér poukázal na to, že dobré a stabilné internetové pripojenie v zahraničí bude prínosom aj pre Holandsko: „Na obchode s inými krajinami EÚ zarábame miliardy. Je teda v našom vlastnom záujme, aby tieto krajiny fungovali dobre.“

Žiaci v Helmonde: „Rovnaké pravidlá a tresty pre páchatel'ov trestnej činnosti na internete“

Na strednej škole Dr. Knippenbergcollege v Helmonde žiaci vo veku 15 a 16 rokov diskutovali o probléme internetovej trestnej činnosti. Pravidelne o nej počúvajú v správach: napríklad, že spoločnostiam unikli údaje alebo že sa o krádež údajov snažia krajiny ako napríklad Rusko alebo Čína. Keďže činnosť internetových zločincov často presahuje hranice, zdá sa im logické, aby v tejto oblasti európske krajiny spolupracovali. Podľa nich to znamená stanovenie pravidiel, ale aj trestov. „Ak sa hakeri z Ruska snažia preniknúť do nášho priestoru, EÚ musí prijať odvetné opatrenia.“

Vzdelávanie, kultúra, mládež a šport

Za oblasti vzdelávania, kultúry, mládeže a športu zodpovedajú samotné členské krajiny EÚ. EÚ môže poskytovať podporu, čo robí napríklad presadzovaním kvalitného vzdelávania a viacjazyčnosti, ochranou kultúrneho dedičstva a tiež podporou kultúrneho a športového sektora. Ako sa nato pozerá Holandsko?

Odporúčania – naša vízia vzdelávania, kultúry, mládeže a športu

45 % obyvateľov Holandska považuje vzdelávanie za dôležité a domnieva sa, že EÚ by mala riešiť tieto otázky. Tento názor zastáva 39 %, pokiaľ ide o mládež, 23 %, pokiaľ ide o kultúru, a 19 %, pokiaľ ide o šport.

1. Nabádať študentov, aby študovali v zahraničí, pristupovať však k tomu rozumne

Mnohí obyvatelia Holandska sa nazdávajú, že štúdium v zahraničí má pozitívny vplyv na mladých ľudí. Prispieva k osobnému rozvoju. Okrem toho štúdium v zahraničí môže pomôcť Európanom, aby si lepšie rozumeli. Môže tiež prispieť k lepšej integrácii. Podľa mnohých obyvateľov Holandska je preto dobre, že existuje program Erasmus, ktorý podporuje štúdium v zahraničí. Sme však radi, že EÚ túto oblasť sleduje aj kritickým zrakom. Napríklad v praxi majú medzinárodní študenti tendenciu držať sa spolu a nie vždy sa veľa dozvedia o krajine, v ktorej študujú. EÚ sa tiež musí vyhnúť situácii, keď v krajinách s nižšou úrovňou vedomostí nastane únik mozgov a všetci najtalentovanejší študujú v zahraničí.

„Mali by sa rozvíjať aj výmenné programy pre odborné vzdelávanie.“

2. Ponechať záležitosti, ako sú kultúra a šport na členské štáty

58 % obyvateľov Holandska si myslí, že EÚ by mala urobiť viac pre ochranu európskeho kultúrneho dedičstva. Napríklad pre ochranu chrámov v Grécku. Na druhej strane si myslíme, že miestna kultúra je v prvom rade zodpovednosťou samotných krajín. To isté platí napríklad pre problémy v športe. Ide o dôležitú otázku, ktorá však nemôže patriť medzi základné úlohy EÚ. V podstate si Európa musí stanoviť priority a veľa peňazí je potrebných na iné veci. Niekedy sú finančné príspevky potrebné, existujú však aj iné spôsoby spolupráce, napríklad výmena poznatkov a myšlienok.

„Ochrana kultúry je záležitosťou samotných krajín. Ak sa však svetové dedičstvo zanedbáva, myslím, že EÚ by určite mala zasiahnuť.“

3. Zabezpečiť, aby sa Európania lepšie spoznali a viac rešpektovali

Obyvateľom Holandska sa páči, keď iní Európania hovoria dobre anglicky. Uľahčuje nám to život v zahraničí. A napríklad ak chceme komunikovať s migrujúcimi pracovníkmi v Holandsku. Mnohí obyvatelia Holandska zároveň považujú za veľmi dôležité, aby sme naďalej hovorili našim vlastným jazykom a cenili si ho. Chceme tiež rešpektovať ďalšie rozdiely v rámci Európy. Či už ide o kultúru, vzdelávanie alebo šport, každý by mal mať pocit, že môže byť sám sebou. Rozdiely môžu byť niekedy zdrojom konfliktov, no práve vďaka nim je Európa taký bohatý kontinent. Mnohí obyvatelia Holandska si preto myslia, že krajiny by mali venovať čas tomu, aby sa oboznámili so zvykmi a nápadmi z iných krajín.

„EÚ vnímam ako skupinu priateľov. Rešpektujeme svoje vzájomné rozdiely a ak treba, môžem ich požiadať o pomoc.“

Diskusie a nápady online a osobne

NÁPAD: „Okrem miestnych učebných plánov zaviesť spoločné európske učebné plány na všetkých úrovniach vzdelávania.“

NÁPAD: „Okrem hlavného mesta kultúry by malo byť na každý rok určené aj hlavné mesto (alebo krajina) vzdelávania, mládeže a športu.“

„V EÚ nás spája práve to, že všetci máme kultúru našej vlastnej krajiny. A preto nie sme definovaní len jednou kultúrou.“

„Namiesto zdôrazňovania negatívnych vecí by sme sa mali snažiť viac podporovať šport.“

„Začlenil som sa do spoločnosti, platím dane, ale naďalej sa identifikujem s Latinskou Amerikou. Vážim si svoj jazyk, hudbu a jedlo. Tieto veci sa Európy netýkajú.“

„V Európe hovoríme priveľa o ekonomike. A primálo o blahu a kvalite života.“

Študenti Univerzity v Leidene: „Jazyk je dôležitý, ale musí zostať slobodnou voľbou“

Na Univerzite v Leidene diskutovali o tejto otázke študenti histórie. Považujú za dôležité, aby ľudia hovorili viacerými jazykmi. Podľa nich je znalosť viacerých jazykov fantastická pre osobný rozvoj, prínos pre obchod a politické vzťahy v EÚ. Domnievajú sa, že školy by mali ponúkať výuku jazykov, no ich štúdium by nemalo povinné. Podobne sa študenti domnievajú, že druhý jazyk nemusí byť nevyhnutne európskym jazykom. „Ak žijete vo východnej Európe a rozhodnete sa učiť ruštinu, máte na to nárok,“ povedal jeden z účastníkov diskusie.

Turecká komunita v Schiedame: „Zabezpečiť spravodlivé pracovné príležitosti pre všetkých mladých ľudí“

Jedna z vecí, na ktoré upozornila miestna turecká komunita zo Stichting Hakder v Schiedame bola, že je dôležité, aby mali všetci spravodlivé pracovné príležitosti. Všetci prítomní sa zhodli na tom, že EÚ by mala od spoločností vyžadovať, aby mladým ľuďom s obmedzenými príležitosťami ponúkali stáže alebo pracovné miesta. Uviedli, že najmä mladí migranti majú ťažkosti pri hľadaní stáží a pracovných miest. „Niektorí z nich dokonca nechodia k lekárovi, pretože sa boja, že si to budú musieť sami zaplatiť. Preto je veľmi nepravdepodobné, že by sa uchádzali o stáž alebo zamestnanie,“ povedal jeden z diskutujúcich. „Podniky musia v tomto smere urobiť viac a EÚ by to mala podporovať.“

Vyhlásenie o zodpovednosti

Iniciatíva Vízia Európy pozostáva z rôznych vzájomne prepojených formátov dialógu, pomocou ktorých sa zbierajú názory a nápady holandských občanov týkajúce sa budúcnosti Európy a EÚ. V tejto časti sa preukazuje, že vzájomne prepojené formáty dialógu sú v súlade s usmerneniami platnými pre národné panelové diskusie občanov v rámci Konferencie o budúcnosti Európy.

Štruktúra vzájomne prepojených formátov dialógu

Použili sa tieto formy dialógu:

1. Panelový prieskum

Prieskum reprezentatívnej vzorky holandského obyvateľstva

2. Hĺbkové tematické online dialógy

Dialógy, v rámci ktorých sa so skupinou obyvateľov Holandska podrobnejšie diskutovalo o prvej priebežnej správe s názvom Naša vízia Európy: počiatočné poznatky a nadväzujúce otázky (8. októbra 2021).

3. Dialógy s osobitnými skupinami

Stretnutia s obyvateľmi Holandska, ktorí nie sú zvyknutí zúčastňovať sa na (online) prieskumoch a panelových diskusiách.

4. Dialógy s mladými ľuďmi

Stretnutia zamerané na európske témy, ktoré sú pre mladých ľudí najdôležitejšie.

5. Otvorený online prieskum: Dotazník a „swipovací“ nástroj („swipe do budúcnosti“).

Dotazník k panelovému prieskumu mohli vyplniť aj všetci holandskí štátni príslušníci vrátane tých, ktorí majú bydlisko v zahraničí. Tento dotazník sa mohol vyplňať od 1. septembra 2021 do 14. novembra 2021. Okrem toho počas toho istého obdobia mohli všetci obyvatelia Holandska využiť nástroj „swipe do budúcnosti“: je to online nástroj s 20 tvrdeniami.

1. Panelový prieskum

Holandský dialóg s občanmi Vízia Európy (Kijk op Europa) sa začal 1. septembra 2021 panelovým prieskumom. V tomto vyhlásení o zodpovednosti stručne opisujeme štruktúru a vykonávanie tejto panelovej štúdie.

Cieľ a cieľová populácia

Dialóg s názvom Vízia Európy sa začal online dotazníkom zameraným na to, čo si myslia obyvatelia Holandska o budúcnosti Európy. Dotazník bol predložený reprezentatívnej skupine a sprístupnený všetkým Holanďanom a Holanďankám (vrátane tých, ktorí/ktoré žijú v zahraničí). Okrem toho bol všetkým k dispozícii aj on-line nástroj „swipe do budúcnosti“, ktorý obsahoval 20 tvrdení, na ktoré ľudia mohli vyjadriť svoj názor. Výsledky panelového prieskumu poskytli vstupné informácie pre rôzne tematické dialógy v nadväznosti na dialóg s občanmi v rámci iniciatívy Vízia Európy.

Cieľovou populáciou panelového prieskumu boli všetci obyvatelia Holandska vo veku ktorí dovŕšili vek 18 rokov (k začiatku prieskumu v teréne), ktorí majú zaregistrovaný pobyt v Holandsku v registri obyvateľov. Podľa holandského štatistického úradu (CBS) bolo k 1. januáru 2021 v tejto cieľovej skupine 14 190 874 osôb. Dolná hranica 18 rokov je v súlade s vekom oprávňujúcim na účasť vo voľbách. Toto bola populácia určená pre panelový prieskum.

Práca v teréne

Na získanie štatistického obrazu obyvateľstva Holandska sa uskutočnil prieskum celoštátnej vzorky s viac ako 100 000 účastníkmi (osvedčenie ISO, skupina Research Keurmerk, Holandská asociácia pre výskum trhu). Všetci títo účastníci sa zaregistrovali do panelového prieskumu a pravidelne uvádzali názory na rôzne témy. Okrem osobnej motivácie poskytovať informácie bolo vyplňanie dotazníkov aj odmeňované. Z rôznych vedeckých štúdií vyplýva, že respondenti, ktorí dostávajú finančnú kompenzáciu za vyplnenie dotazníkov, neposkytujú výrazne odlišné odpovede ako respondenti bez kompenzácie (zdroj: Znižujú stimuly kvalitu údajov získaných v prieskumoch? Cole, J. S., Sarraf, S. A., Wang, X., 2015).

Práca v teréne sa začala 11. augusta 2021 a skončila 19. septembra 2021. Ako metóda zberu údajov sa použil internetový prieskum. Každý účastník panelového prieskumu dostal e-mail s individuálnym odkazom na online dotazník. Po dvoch týždňoch dostali účastníci prieskumu e-mail s upomienkou. Pozvánky na účasť sa zasielali po skupinách, v stratifikovanej forme (s náležitým ohľadom na rovnakú distribúciu medzi subpopuláciami), kým sa nedosiahol požadovaný počet respondentov.

Vzorka a distribúcia

Štúdia bola koncipovaná tak, že na dosiahnutie dobrej štatistickej spoľahlivosti sa muselo zúčastniť minimálne 3 600 respondentov. V rámci tohto čísla sa dosiahla aj dobrá distribúcia, pokiaľ ide o jednotlivé doplnkové ukazovatele populácie. Holandské obyvateľstvo nie je jednoliate. Preto sa vopred zabezpečilo, aby skúmaná vzorka obsahovala náležitú distribúciu rôznych ukazovateľov. Holandsko je pomerne malá krajina, ale názory v jednotlivých regiónoch sa môžu líšiť. Relatívna dôležitosť, ktorú ľudia pripisujú jednotlivým témam, môže byť ovplyvnená (aj) miestom, kde žijú. Napríklad ľudia, ktorí žijú vo vidieckych oblastiach, môžu mať iné názory na bezpečnosť ako obyvatelia miest. Okrem toho zo štúdií holandského Inštitútu pre sociálny výskum (SCP) vyplynulo, že vzdelanejší ľudia vo všeobecnosti podporujú EÚ viac ako menej vzdelaní a že mladí ľudia sú častejšie viac proeurópski ako starší (zdroj: 'Wat willen Nederlanders van de Europese Unie?' (Čo očakávajú obyvatelia Holandska od Európskej únie? holandský Inštitút pre sociálny výskum, Haag, 2019).

Preto sme vopred stanovili kvóty pre nasledujúce ukazovatele s cieľom zabezpečiť ich reprezentatívnu distribúciu v rámci vzorky: 1) región (rozdelenie regiónov podľa COROP), 2) vek a 3) úroveň vzdelania. [poznámka: COROP označuje rozdelenie Holandska na regióny na štatistické účely.] Okrem toho vzorka reprezentuje tieto doplnkové ukazovatele: pohlavie, pôvod, hlavná každodenná činnosť a politické preferencie.

Rozdelenie regiónov v systéme COROP sa vypracovalo na základe uzlového princípu (spádové oblasti, ktoré poskytujú služby alebo plnia regionálnu funkciu), pričom sa vychádzalo z tokov dochádzky do zamestnania. V niekoľkých prípadoch sa namiesto uzlového princípu rešpektovali hranice provincií. Ak po úprave hraníc obcí došlo k prekročeniu hraníc podľa COROP, tieto regióny sa upravili (zdroj: CBS). V rámci regiónov COROP sme zabezpečili dobrú distribúciu týchto vekových skupín: 18 – 34; 35 – 54; 55 – 75 a viac ako 75.

Napokon sme zabezpečili aj reprezentatívnu distribúciu jednotlivých úrovní vzdelania. Distribúcia v rámci vzorky respondentov je v súlade s celoštátnou distribúciou najvyššej dosiahnutej úrovne vzdelania, pričom sa použilo toto rozdelenie:

Najvyššia dosiahnutá úroveň vzdelania

Nízka: základné vzdelávanie, predodborné stredoškolské vzdelávanie (VMBO), vyššie všeobecné stredoškolské vzdelávanie (HAVO) alebo preduniverzitné vzdelávanie (VVO) (1. – 3. rok), vyššie stredoškolské odborné vzdelávanie (MBO) (1. rok)	32,1 %
Stredná: vyššie všeobecné stredoškolské vzdelávanie (HAVO) alebo preduniverzitné vzdelávanie (VVO) (4. – 6. rok), vyššie stredoškolské odborné vzdelávanie (MBO) (2. – 4. rok)	44,6 %
Vysoká: vysokoškolské alebo univerzitné vzdelávanie	22,9 %
Neznáma	0,4 %

Odozva

Panelového prieskumu sa zúčastnilo spolu 4 086 respondentov. Dosiahol sa cieľ 3 600 plne vyplnených dotazníkov.

Odpovede podľa regiónov COROP a vekovej skupiny	18 – 34 rokov	35 – 54 rokov	55 – 75 rokov	75 + rokov
Severné Drenthe	11	14	17	5
Juhovýchodné Drenthe	10	12	14	4
Juhozápadné Drenthe	7	10	11	3
Flevoland	29	33	28	6
Severné Frízsko	20	22	25	8
Juhovýchodné Frízsko	12	13	14	3
Juhozápadné Frízsko	8	11	11	4
Achterhoek	22	27	34	11
Arnhem/Nijmegen	52	53	55	15
Veluwe	44	48	51	17
Juhozápadný Gelderland	16	18	20	5
Delfzijl a okolie	2	4	5	1
Východný Groningen	7	10	12	3
Zvyšok Groningenu	36	26	28	8
Stredné Limbursko	13	17	21	7
Severné Limbursko	17	20	23	7
Južné Limbursko	38	40	52	17
Stredné Severné Brabantsko	34	35	35	11
Severovýchodné Severné Brabantsko	41	43	51	14

Odpovede podľa regiónov COROP a vekovej skupiny

	18 – 34 rokov	35 – 54 rokov	55 – 75 rokov	75 + rokov
Západné Severné Brabantsko	40	47	49	15
Juhovýchodné Severné Brabantsko	55	56	58	18
Haarlem a okolie	13	18	18	7
Alkmaar a okolie	14	19	19	6
Amsterdam a okolie	116	104	88	23
Het Gooi a Vechtstreek	13	21	19	7
IJmond	12	14	15	4
Špička severného Holandska	22	27	30	9
Zaanstreek	11	13	12	3
Severný Overijssel	25	28	25	8
Twente	41	44	46	14
Juhozápadný Overijssel	10	11	12	3
Utrecht	96	100	89	27
Zvyšok Zeelandu	16	21	23	8
Zeelandské Flámsko	6	8	9	3
Leiden a okolie a Bollenstreek	30	31	31	10
Haag a okolie	63	70	57	18
Delft a Westland	19	15	15	4
Rijnmond a okolie	103	107	99	31
Juhovýchodné Holandsko	22	24	25	8
Juhovýchodné južné Holandsko	24	26	26	9

Odpovede podľa úrovne vzdelania

Nízka	1 382	34 %
Stredná	1 747	43 %
Vysoká	915	22 %
Neznáma	42	1 %

Spôľahlivosť a reprezentatívnosť

V prípade 4 086 respondentov je možné vyjadriť tvrdenia o celkovej populácii s 95 % spoľahlivosťou a 1,53 % toleranciou chybovosti. Spoľahlivosť a chybovosť výsledkov závisia od veľkosti vzorky. Čím väčšia je vzorka, tým spoľahlivejšie a/alebo presnejšie možno extrapolovať výsledky na celkovú populáciu.

Hladina spoľahlivosti je definovaná ako 1 (100 %) mínus úroveň významnosti. Je štandardné predpokladať hladinu významnosti 5 %, čo znamená hladinu spoľahlivosti 95 %. To znamená, že ak by sa štúdia opakovala rovnakým spôsobom a za rovnakých podmienok, výsledky by poskytli rovnaký obraz v 95 % prípadov.

Hladina presnosti (vyjadrená ako chybovosť) označuje rozsah hodnôt, v rámci ktorých sa nachádza skutočná hodnota v celkovej populácii, alebo inými slovami, do akej miery sa výsledky vzorky môžu líšiť od výsledkov, ktoré by sa získali, ak by dotazník vyplnila celá populácia. Chybovosť 1,53 % znamená, že skutočná hodnota v celej populácii môže byť až o 1,53 % vyššia alebo nižšia ako hodnota vo vzorke. V praxi to znamená, že ak zo vzorky vyplýva, že 50 % respondentov považuje konkrétnu tému za dôležitú, skutočný percentuálny podiel môže byť až o 1,53 % nižší alebo vyšší ako 50 % (t. j. medzi 48,47 % a 51,53 %). V (štatickom) kvantitatívnom výskume je bežné a všeobecne akceptované chybové rozpätie až do výšky 5 %.

Okrem spoľahlivosti je dôležitá aj reprezentatívnosť vzorky. Keďže pozvánky na účasť na prieskume boli zaslané po skupinách a stratifikované, výsledky sú reprezentatívne, pokiaľ ide o regióny COROP a vekové skupiny v každom regióne COROP. Výsledky sú tiež v súlade s celoštátnou distribúciou najvyššej dosiahnutej úrovne vzdelania.

Ďalšie doplnkové ukazovatele

Respondentom v panelovom prieskume sa položilo niekoľko ďalších otázok, týkajúcich sa ich situácie. Otázky sa týkali pohlavia, názorov na EÚ, pôvodu, hlavnej každodennej činnosti a toho, za ktorú politickú stranu by hlasovali, ak by sa voľby konali v tom čase.

49 % respondentov boli muži, 50 % ženy a 1 % na túto otázku radšej neodpovedalo.

51 % respondentov považuje členstvo Holandska v EÚ za dobrú vec, 13 % za zlú, a 36 % má neutrálny postoj, alebo na túto otázku nemá názor.

95 % respondentov sa narodilo v Holandsku. U 89 % respondentov sa obaja rodičia narodili v Holandsku. V prípade 5 % respondentov sa obaja rodičia narodili v zahraničí.

Aktuálne politické preferencie respondentov

Strana	%
Ľudová strana za slobodu a demokraciu (VVD)	14 %
Strana za slobodu (PVV)	13 %
Socialistická strana (SP)	8 %
Demokrati 66 (D66)	6 %

Strana %

Kresťanskodemokratická výzva (CDA)	6 %
Strana práce (PvdA)	6 %
Strana za zvieratá	4 %
Zelená ľavica (GroenLinks)	4 %
Kresťanská únia	3 %
JA21	3 %
Hnutie poľnohospodárov a občanov (BoerBurgerBeweging)	2 %
Demokratické fórum	2 %
Reformovaná politická strana (SGP)	2 %
Volt	2 %
DENK (MYSLI)	1 %
Skupina Van Haga	1 %
BIJ1	1 %
Strana Den Haan	0 %
Iné	2 %
Nevyplnené	3 %
Neželám si uviesť	13 %
Nevolím	5 %

Aká je vaša hlavná každodenná činnosť v súčasnosti?

Zamestnanie %

Školská dochádzka/štúdium	6 %
Zamestnanec (zamestnankyňa) so skráteným pracovným úväzkom	16 %
Zamestnanec (zamestnankyňa) s plným pracovným úväzkom	31 %
Samostatne zárobkovo činná osoba	3 %
V domácnosti	5 %
Uchádzač(-ka) o zamestnanie	2 %

Zamestnanie

%

Dobrovoľník(-čka)	2 %
Práceschopný(-á)	6 %
Na dôchodku	27 %
Iné	1 %
Neželám si uviesť	1 %

Dotazník

Dotazník a túto správu si objednalo ministerstvo zahraničných vecí a vypracovala ich nezávislá externá organizácia. Dotazník má modulárnu štruktúru a obsahuje tieto časti, ktoré zodpovedajú témam určeným pre Konferenciu o budúcnosti Európy:

- kľúčové témy a úloha Európy
- zmena klímy a životné prostredie
- zdravie
- hospodárstvo a zamestnanosť
- úloha Európskej únie vo svete
- bezpečnosť a právny štát
- online svet
- európska demokracia
- migrácia a utečenci
- vzdelávanie, kultúra, mládež a šport

Pri vypracúvaní dotazníka sa veľká pozornosť venovala kvalite, spoľahlivosti a správnosti formulácií otázok. Cieľom bolo zabezpečiť, aby boli otázky, tvrdenia a ponúkané možnosti neutrálne a nenavádzali respondentov. Otázky sa tiež revidovali s cieľom zabezpečiť, aby boli napísané v jednoduchom jazyku (úroveň B1).

Dotazník bol kvalitatívne testovaný v osobných rozhovoroch s respondentmi, ktorí patrili do cieľovej skupiny s cieľom zistiť, ako rôzne typy respondentov reagujú na otázky. Formulácia otázok sa upravila vždy, keď vysvitlo, že sú príliš zložité.

Metódy analýzy

V tejto štúdii sa použili dve metódy analýzy:

Jednorozmerná analýza

Pri jednorozmernej analýze sa na opis premenných v štúdii používajú opisné štatistiky. V tejto štúdii sa použili frekvencie a priemery.

Dvojrozmerná analýza

Dvojrozmerná analýza sa zameriava na vzťah medzi dvoma premennými, v tomto prípade vzťahom medzi významom rôznych tém a tým, či by sa nimi EÚ mala alebo nemala zaoberať na jednej strane a situačnou charakteristikou veku na strane druhej. Testovanie významnosti sa použilo na určenie toho,

či rôzne vekové skupiny pripisujú danej téme rôzny stupeň dôležitosti a či majú rozdielne názory na to, či by sa týmito témami EÚ mala zaoberať.

Podávanie správ a úplnosť

Táto správa obsahuje (vizuálne) znázornenie výsledkov všetkých otázok položených respondentom v rámci prieskumu. Pri niektorých otázkach respondenti mohli uviesť „otvorené“ odpovede (na rozdiel od výberu zo súboru viacerých vopred stanovených odpovedí). Tieto otvorené odpovede sa potom kategorizovali a zapracovali do správy. Názory, ktoré respondenti uviedli v otvorených poliach pre komentáre, poslúžili ako podklad pre jednotlivé tematické dialógy v nadväznosti na dialóg s občanmi s názvom Vízia Európy.

2. Hĺbkov  tematick  online dialógy

O kľu ov ch tímoch Konferencie o budúcnosti Európy sa podrobnejšie diskutovalo v ôsmich tematických online dialógoch. Cieľom dialógov bolo zistiť, *prečo* si ľudia myslia to, čo si myslia, ako aj pr i iny a pocity, z ktorých vychádzajú.  o ich znepokojuje a ak  vidia pr iležitosti? Počas stretnutí v rámci dialógu dostali účastníci aj pr iležitost' predniesť návrhy a nápady k jednotlivým témam. Mohli tiež nastoliť otázky, ktorými sa konferencia nezaoberá, ale ktor  sú pre nich d ležit .

Tematick  dialógy sa uskutočnili 12. a 14. októbra a 9. a 11. novembra. V októbri sa uskutočnili štyri tematick  online dialógy zameran  na oblasť Hospodárstvo a demokracia. V novembri sa uskutočnili štyri tematick  online dialógy zameran  na oblasť Klíma a Eú vo svete. Na každom stretnutí dialógu sa zúčastnilo v priemere 29 ľudí (spolu 231). Účastníci sa hľadali v radoch účastníkov panelového prieskumu (pozri bod 1) a prostredníctvom sociálnych m di .

3. Dialógy s osobitnými skupinami

Vieme, že niektor  skupiny obyvateľov Holandska sú menej zvyknut  zúčastňovať sa na (online) prieskumoch a panelových diskusiách. Na ziskanie reprezentatívneho obrazu o „hlase Holandska“ bolo d ležit , aby aj oni mali možnosť vyjadriť svoje myšlienky a názory. Preto sme v rámci procesu Vízia Európy zorganizovali aj osobn  dialógy. Názory a myšlienky, ktor  sme počas nich zozbierali, sa použili ako podklady pre odpor ania.

Cieľov  skupiny

Neexistuje jasn  definícia cieľových skupín, ktor  sú ťažko osloviteľn . Výskum a skúsenosti ukázali, že je oveľa menej pravdepodobn , že sa na prieskumoch a diskusiách dobrovoľne zúčastnia obyvatelia Holandska, ktor  **nepochádzajú zo západného prostredia**. Keďže tvoria veľk  skupinu (14 % obyvateľov Holandska), boli vybran , aby sa zúčastnili na dialógu Vízia Európy. Uplatnilo sa pri tom rovnak  štatistick  v aenie, ako pri osobách s **nízkou úrovňou gramotnosti**. Ide tiež o veľk  skupinu (2,5 miliona obyvateľov Holandska), ktor  sa čiastočne prekrýva so skupinou migrantov (39 %). Napokon sa uskutočnil dialóg so skupinou, ktor  sa len zriedka objavuje v prieskumoch a diskusiách a **je kritick  voči Európe, pr i om s ňou má veľa profesionálnych kontaktov**. Na účasť boli vybran  podniky v odvetví poľnohospodárstva.

Uveden  skupiny boli osloven  prostredníctvom organizácií, do ktorých patria, ako sú zdruzenia migrantov, z ujmov  skupiny a profesijn  organizácie. Keďže sme obmedzili počet dialógov na osem, nemohli sme zahrnúť všetkých. Výber účastníkov bol preto do istej miery arbitrárny. Pri výbere účastníkov sme hľadali najmä ľudí, ktor  mali veľk  záujem o účasť a chceli pomôcť pri miestnej organizácii, pr i om sme zohľadnili aj praktick  otázky, ako napríklad dostupnosť, pokiaľ ide o d tумы a miesta.

Dialógy v teréne sa uskutočnili s členmi týchto organizácií:

- *Stichting Hakder*, komunita Alevitov, Schiedam
- *Stichting Asha*, hindust nska komunita, Utrecht (2 stretnutia)
- *P ezo*, organizácia občianskej spoločnosti, Zoetermeer
- *Taal doet Meer*, organizácia za gramotnosť, Utrecht
- *BoerenNatuur*, zdruzenie poľnohospodárskych družstiev

- *Marokkanen Dialoog Overvecht* marocká komunita, Utrecht
- *Femmes for Freedom*, záujmové združenie žien s migrantským pôvodom, Haag

Na týchto dialógoch sa zúčastnilo spolu 110 mladých ľudí.

4. Dialógy s mladými ľuďmi

Mladí ľudia sú prioritnou cieľovou skupinou Konferencie o budúcnosti Európy. S cieľom aktívne podporiť ich účasť na dialógu s občanmi s názvom *Vízia Európy* a dodať väčšiu váhu názorom a myšlienkam tejto skupiny sa zorganizovalo päť osobných dialógov zameraných osobitne na mladých ľudí. Plánované šieste stretnutie s mladými ľuďmi muselo byť zrušené z dôvodu obmedzení súvisiacich s ochorením COVID-19.

Zasadnutia sa konali v týchto inštitúciách:

- *Studievereniging Geschiedenis*, združenie študentov histórie, Univerzita v Leidene
- *Dr. Knippenbergcollege*, stredná škola, Helmond
- *Coalitie-Y*, Sociálno-ekonomická rada (*SER*), mládežnícke združenie
- *Graafschap College*, inštitút vyššieho stredného odborného vzdelávania, Doetinchem
- *CSG Jan Arentsz*, stredná škola zameraná na STEM (*technasium*), Alkmaar

Na týchto dialógoch sa zúčastnilo celkovo 95 mladých ľudí.

Použité techniky diskusie

Počas tematických online dialógov, dialógov s osobitnými skupinami a dialógov s mladými ľuďmi sa použila sokratovská metóda. Táto metóda sa v Holandsku používa už roky počas nášho Dňa dialógu, v rámci ktorého sa ľudia v celom Holandsku navzájom rozprávajú o otázkach, ktoré sa ich týkajú. Pri sokratovskej metóde moderátor uplatňuje tieto zásady:

- Nechajte každého, aby povedal svoj príbeh.
- Nereagujte okamžite protichodným príbehom.
- Dávajte najavo vzájomný rešpekt.
- Hovorte za seba („myslím si“ namiesto „vraví sa“).
- Požiadajte o vysvetlenie, ak počujete len všeobecné tvrdenia.
- Nesúďte, namiesto toho skúmajte názory.
- Dajte priestor tichu, ak účastníci potrebujú časť na rozmýšľanie.

Dialógy postupujú podľa modelu: divergencia – konvergencia – divergencia. Východiskovým bodom je, že najprv sa musíte rozchádzať (vytvoriť priestor pre individuálne pocity a názory), aby ste sa mohli zblížovať (debatovať o možných smerovaniach) a nakoniec sa opäť rozchádzať (napr. pozbierať jednotlivé odporúčania). Teória a prax ukazujú, že tento model zabezpečuje hladký dialóg.

Všetky dialógy viedli profesionálni moderátori.

5. Otvorený online prieskum: Dotazník a „swipovací“ nástroj („swipe do budúcnosti“).

Dotazník k panelovému prieskumu mohli vyplniť aj všetci holandskí štátni príslušníci vrátane tých, ktorí majú bydlisko v zahraničí. Tento dotazník sa mohol vyplňať od 1. septembra do 14. novembra 2021. Okrem toho počas toho istého obdobia mohli všetci obyvatelia Holandska využiť nástroj „swipe do budúcnosti“: je to online nástroj s 20 tvrdeniami.

Odozva a vykonávanie

Dotazník vyplnilo 1 967 respondentov a 6 968 respondentov reagovalo na všetky vyhlásenia vo „swipovacom nástroji“. Dotazník a „swipovací nástroj“ boli otvorené pre všetkých, mohol sa zapojiť každý bez podmienok alebo výberu. Otázky v dotazníku sa mohli preskakovať (neboli žiadne povinné otázky), aby sa maximalizovala účasť. Respondenti si možnosť „nechcem sa vyjadriť“ v dotazníku vyberali omnoho častejšie ako v reprezentatívnom panelovom prieskume.

Životná situácia respondentov, ktorí odpovedali na otvorený dotazník a využili „swipovací nástroj“, sa rôznymi spôsobmi líšila od situácie účastníkov reprezentatívneho panelového prieskumu. Na rozdiel od výsledkov panelového prieskumu nie sú výsledky otvoreného dotazníka a „swipovacieho nástroja“ reprezentatívne. Výsledky otvoreného online prieskumu boli použité na doplnenie panelového prieskumu. Poskytujú náhľad na prevládajúce nálady a nápady v Holandsku. Návrhy na zlepšenia uvedené vo voľných textových poliach sa použili pri podtému Diskusie a nápady online a osobne. Swipovací nástroj sa použil na získanie prehľadu o niektorých prevládajúcich náladách v Holandsku. Výsledky sa zohľadnili pri príprave odporúčaní. Keďže reprezentatívnosť je jednou z podmienok, v tejto správe sa výsledky otvoreného online prieskumu zohľadňujú len v obmedzenej miere.

Toto je publikácia ministerstva zahraničných vecí.
www.kijkopeuropa.nl